

Bankarski i Platni Autoritet Kosova

Shodno odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2001/35 donete 22. decembra 2001.god. O penzijama na Kosovu,

U cilju izvršenja člana 16. u vezi sa članom 10. Uredbe UNMIK-a br. 2001/35 ("Uredba o penzijama") u pogledu pravilnog i razumnog ulaganja penzionih sredstava Penzionih fondova i, kada je ostvarljivo, Penzionih provajdera.

Upravni odbor Bankarskog i Platnog Autoriteta Kosova (BPK), na sastanku održanom 25. jula 2002. god. usvojio je sledeće:

Pravilo br. 9 o ulaganju penzionih sredstava

Član 1

Polje rada i svrha ovog pravila

1.1 Polje rada

Ovo pravilo primenjuje se kod ulaganja penzionih sredstava Dopunskih penzionih fondova poslodavca ("Penzioni fond") i, kada je ostvarljivo, kod Dopunskih individualnih penzija ("Penzioni provajder").

1.2 Svrha pravila

Ovo pravilo propisuje direktive za pravilno i razumno ulaganje penzionih sredstava shodno odredbama člana 16. u vezi sa članom 10. Uredbe o penzijama.

Član 2

Opšte napomene

2.1 Definicije

Svi termini korišćeni u ovom pravilu definisani su i navedeni u Uredbi o penzijama i/ili kao što je dalje definisano u ovom pravilu.

"Upravnik sredstava" je entitet definisan članom 1. u Uredbi o penzijama koji se brine o poslu upravljanja sredstvima u skladu sa primenljivim zakonima, uredbama i pravilima koja su prepoznatljiva na Kosovu.

"Odbor direktora" označava najviše upravno telo penzionog entiteta koje se sastoji od članova odbora tog upravnog tela.

"Derivatski proizvod ili derivat" je finansijsko sredstvo ili odgovornost čija vrednost zavisi od (ili je izvedena od) drugih sredstava ili odgovornosti (navedena sredstva). Derivati su finansijski proizvodi koji uključuju širok asortiman instrumenata, kao što su terminski ugovori, terminski poslovi, dvojne opcije na berzi, nalozi za isplatu, razmene ili kombinovano. U ovom pravilu, bilo koje

ulaganje koje je strukturirano da utiče na karakteristike derivatskog proizvoda smatra se derivatskim proizvodom.

“Principi ulaganja” označavaju propise ulaganja i ciljeve izvršenja ulaganja koji su usvojeni od strane penzionog entiteta za ulaganje penzionih sredstava bilo izraženo penzionim odredbama, pravilima o penzijama ili direktivama ulaganja.

“Direktive ulaganja” označavaju naredbe ili instrukcije date od strane penzionog entiteta upravicima sredstava naglašavajući propise, uslove i način ulaganja penzionih sredstava.

“Javni entiteti” označavaju entitete koji su organizovani ili funkcionišu kao kompanije za čisto ulaganje i ovlašćeni su da izdaju neograničeni broj deoničarskog kapitala (u frakcionim ili celim jedinicama) predstavljajući proporcionalno deoničarsko vlasništvo u takvom entitetu u korist vlasnika deonica (ulagača). Ovaj termin obuhvata uzajamne fondove, jedinice fonda i druge slične entitete za čisto ulaganje.

“OESR” označava Organizaciju za ekonomsku saradnju i razvoj.

“Penzioni entitet” označava penzioni fond i kada je ostvarljivo, penzione provajdere.

“Propisane stranke”, u skladu sa penzionim entitetom, obuhvata sam entitet i nekog od dole navedenih:

- a) Člana svog upravnog tela ili odbora.
- b) Držaoca koji drži sve ili deo penzionih sredstava penzionog entiteta, ili
- c) Upravnika sredstava koji ulaže neka ili deo penzionih sredstava.
- d) Bilo koje lice ili pojedinca koji predstavlja udruženi entitet u vezi sa pojedincima ili entitetima u gore navedenim tačkama a), b) i c).

“Hartija od vrednosti” obuhvata portfelj deonica, ulaganja u obveznice, dugove ili druge obaveze i sve druge vrste (prihvatljivih) ulaganja.

Član 3

Uslovi za ulaganje penzionih sredstava

3.1 Opšti uslovi

Ulaganje penzionih sredstava, podvrgnuta posebnim uslovima propisanim članom 3.2 ovog pravila, mora biti u skladu sa sledećim opštim uslovima:

- a) Priroda sredstva i ulaganje. Penzioni entitet mora uložiti svoja sredstva samo u vrstama dozvoljenih (prihvatljivih) ulaganja propisanih ovim pravilom ili u gotovini u smislu depozita za držaoca ili za gotovinske ili bankarske depozite čineći sume koja im je razumno potrebna da obave svoje penzione operacije.

b) Određivanje podobnosti. Podobnost ulaganja je određena u vreme obavljanja istog ili usvajanjem. Ako je određivanje podobnosti zasnovano na sumi, ograničenje je zasnovano na sumi ukupno uloženi sredstava od datuma poslednje procene sredstva, kako je BPK obavešten.

c) Principi ulaganja i direktive. Ulaganje penzionih sredstava mora biti u skladu sa naredbom o principima i direktivama ulaganja usvojenim i izdatim od strane penzionog entiteta shodno odredbama Uredbe o penzijama i ovih pravila.

d) Rektifikacija prekršaja ili narušavanja. Ulaganje obavljeno kršenjem ili narušavanjem principa i direktive ulaganja mora odmah biti ispravljeno i rektifikovano. Prekršaji i otklanjanje prethodno obavljenih ulaganja, povećavaju se zbog uzroka koji su iznad kontrole odbora direktora ili upravnika sredstava penzionog entiteta i moraju biti rektifikovani ili ispravljani u tom vremenu i na način koji je najmanje štetan po interese članova fonda a vremenski period nije veći od 6 meseci od datuma tog prekršaja ili otklanjanja istog.

e) Pitanja pridržavanja. Upravna tela penzionih entiteta koja obezbeđuju penzije podneće u BPK, zajedno sa tromesečnim i godišnjim izveštajem, naredbu overenu od strane ovlašćenog službenika, potvrđujući da su sva uložena sredstva u skladu sa uslovima, restrikcijama i ograničenjima propisanim Uredbom o penzijama i ovim pravilom i u saglasnosti sa naredbom o principima i direktivama ulaganja usvojenu od strane entiteta; obezbeđuju da, ako nije drugačije navedeno, overena naredba mora jasno pokazivati prirodu narušavanja, kršenja ili odstupanja, identifikujući određena nezadovoljena uložena sredstva i opisujući način i vremenski okvir za rektifikaciju i/ili ispravljanje.

3.2 Posebni uslovi

a) Raznolikost pravila. U bilo koje vreme, ulaganje penzionih sredstava je podvrgnuto sledećim posebnim uslovima:

(i) Akcije ili deoničarski kapital neće biti veći od 5% od ukupnog kapitala jednog ulagača.

(ii) Obveznice neće biti veće od 30% od bilo koje izdate obveznice.

(iii) Ukupna ulaganja u bilo kom entitetu, uključujući svoje udružene entitete, neće biti veća od 5% od ukupnih penzionih sredstava.

b) Zahtevi procene. Za dalju zaštitu kvaliteta penzionih sredstava, BPK može da, s vremena na vreme, propiše minimalne ocene ili procene ulaganja hartija od vrednosti u određivanju podobnosti ulaganja. Ocena ulaganja ili procena uslova formiraće deo i odeljak ovog pravila dana određenog pisanom direktivom BPK koja propisuje takve zahteve.

Član 4

Prihvatljiva (dozvoljena) ulaganja

4.1 Hartije od vrednosti izdate i/ili smeštene izvan Kosova

Penzionna sredstva mogu biti uložena samo u sledećim međunarodnim vrstama i klasama:

a) Monetarni fondovi, uključujući račune u bankama i depozite kod banaka koje su registrovane od strane bankarskog kontrolnog organa države članice OESR i čija dozvola ostaje na snazi i na dobrom položaju.

b) Hartije od vrednosti izdate od strane bilo koje države članice OESR.

c) Hartije od vrednosti izdate od strane lokalnih vlada u državama članicama OESR do mere garantovane od strane dotične države.

d) Hartije od vrednosti registrovane regulatorom kapitalnog tržišta bilo koje države članice OESR i postavljene za javnu ponudu i aktivno navedene ili razmenjene na razmeni akcija koja je odgovarajuće kontrolisana i nadgledana u tim državama.

e) Uzajamni fondovi i fondovi drugih ulaganja (otvoreni entiteti) podvrgnuti odobrenju država članica OESR o njihovim osnivanju i za koje je poštovanje zahteva propisano od strane odgovarajućeg kontrolnog i nadzornog organa u državama članicama u vezi sa obavljanjem poslovnih aktivnosti takvih otvorenih entiteta.

f) Sve druge vrste i klase međunarodne hartije od vrednosti koje mogu biti opunomoćene, s vremena na vreme, zakonima na snazi, statutima, uredbama i pravilima izdatim od strane nadležnih organa na Kosovu.

4.2 Hartije od vrednosti izdate i/ili smeštene unutar Kosova

a) Monetarni fondovi, uključujući račune u bankama i depozite kod banaka koje su registrovane od strane BPK i obavljaju bankarski posao na Kosovu u dobrom stanju sa obaveznim zahtevima BPK.

b) Hartije od vrednosti izdate od strane nadležnih vlasti na Kosovu do mere garantovane od strane takvog organa.

c) Hartije od vrednosti izdate od strane javnog i/ili privatnog preduzeća koje je registrovano regulatorom kapitalnog tržišta na Kosovu koji obezbeđuje da takve hartije od vrednosti budu navedene i razmenjene na razmeni hartija od vrednosti registrovanoj na Kosovu ili u državama članicama OESR i podvrgnute kontroli i nadzoru nadležnih organa kapitalnog tržišta u toj državi.

d) Uzajamni fondovi i fondovi drugih ulaganja (javni entiteti) podvrgnuti odobrenju na Kosovu i za koje je poštovanje zahteva propisano od strane odgovarajućeg kontrolnog i nadzornog organa na Kosovu u vezi sa obavljanjem poslovnih aktivnosti takvih otvorenih entiteta.

e) Sve druge vrste i klase domaće hartije od vrednosti koje mogu biti opunomoćene, s vremena na vreme, zakonima na snazi, statutima, uredbama i pravilima izdatim od strane nadležnih organa na Kosovu.

Član 5 Zabranjena ulaganja

5.1 Zabranjena ulaganja

Penziona sredstva ne mogu biti uložena u sledećim vrstama klasa:

- a) Hartije od vrednosti koje ili nisu navedene ili nisu javno razmenjene.
- b) Sredstva koja ne mogu biti zakonski preneti, prodata, ustupljena ili na drugi način otuđena.
- c) Derivati hartije od vrednosti, termina, terminskih poslova, terminskih ugovora i drugih sporazuma u pogledu hartije od vrednosti i drugih finansijskih sredstava.
- d) Realna ili fizička sredstva koja nisu navedena na organizovanom tržištu i za koje je procena nesigurna, obuhvataju, ali nisu ograničana njime, vredne predmete, umetničke radove, kovani novac, zbirke i motorna vozila.
- e) Hartije od vrednosti izdate od strane propisanih stranaka kako je definisano ovim pravilom.
- f) Hartije od vrednosti koje ne pripadaju dozvoljenim vrstama ili klasama po Uredbi o penzijama, ovom pravilu i/ili hartije od vrednosti koje nisu dobijene u skladu sa principima i direktivama ulaganja penzionog entiteta u vreme njihovog sticanja.
- g) Takva druga sredstva ili hartije od vrednosti kako je precizirano od strane SPGS i/ili zakonima, statutima, uredbama i pravilima objavljuju nadležni organi.

Član 6 Prelazne odredbe

6.1 Raznolikost ulaganja

U naporu da se osigura lak prenos na pravila raznolikosti propisanih članom 10.5 i 10.6 u Uredbi i članom 3.2 ovog pravila kako količina sredstava postaje dovoljna za efikasno razlikovanje. Penzioni fondovi i penzioni provajderi smatraće potrebnim da se pridržavaju ovih pravila o raznolikosti ulaganja ako su ispunjeni sledeći uslovi:

a) Ulaganja urađena u skladu sa propisima i odredbama koje sadrže njihove naredbe o principima ulaganja odobrene od strane BPK.

b) Sredstva penzionog fonda, ili kada je ostvarljivo penzionog provajdera, držana i čuvana od strane nezavisnog držaoca u skladu sa sporazumom o čuvanju sredstava u saglasnosti sa odredbama pravila br. 8 ovih pravila.

c) Sredstva su uložena samo u klasama sredstva koje su navedene u ovom pravilu i uredbi o penzijama a nema ulaganja u zabranjenim kategorijama ulaganja na osnovu ovog pravila i uredbi o penzijama.

d) Suma sredstava nije veća od petsto hiljada (500,000) evra.

e) Penzioni fond ili penzioni provajder podnosi BPK prihvatljivi plan za povećavanje raznolikosti svojih ulaganja.

Član 7

Stupanje na snagu

Ovo pravilo će stupiti na snagu 25. jula 2002. god.

Generalni direktor